

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

44. Quidam Confessarius ex negligentia culpabili non interrogavit pœnitentem de circunstantia necessaria ad confessionis integritatem, quæritur, an teneatur monere pœnitentem de defectu commisso? Et ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](#)

Quæ hic est plura super hac materia in tercia huic Operis Parte
infra Ref. 165. §. in Ref.
43.

RESOL. XLIII.

An Confessarius, qui incipit audire Confessionem in peccato mortali, sed postea ante absolutionem elicet actum contritionis, teneatur postea, quando confitetur, explicare se incepisse illam confessionem in statu peccati mortalis? Ex part. 1. tract. 7. Ref. 47.

Sup. hac do-
ctrina lego
supra in tr. 1.
ex Ref. 1. §.
2. prope fine,
vers. Norat
etiam, & re-
citantur in
alio s. eius
no. & in to.
4. tr. 8. Ref.
43. à lin. 2.

§. 1. A Ffirmatiuam sententiam docet Possevius
de officiis Curati, cap. 45. numer. 41. qui citat
Suarez in 3. part. disp. 28. sect. 1. num. 2.

2 Et hæc opinio est satis probabilis: sed contraria probabilem etiam esse existimo. Dico igitur. Confessarium, licet sit in peccato mortali, dum à principio audi Confessionem, non peccare mortaliter, si habeat propositum penitendi, antequam absoluatur. Et ita docet Henriquez lib. 6. cap. 18. num. 6. in Glossa, littera V. Et ratio est: quia tunc Sacerdos peccat mortaliter, quando administrat Sacramentum in peccato mortali: sed in tali casu, quando Sacerdos conficit Sacramentum, iam per actum contritionis elicatum est in gratia: ergo, &c.

RESOL. XLIV.

Quidam Confessarius ex negligentia culpabilis non interrogavit penitentem de circumstantia necessaria ad confessionis integratatem: queritur, an teneatur monere penitentem de defelitu commissi?

Et quid, si defelitus huiusmodi esset coniunctus cum damno tertii, vel ipsius penitentie? Et notatur pro consolatione Confessariorum, quod omittere aliquam interrogationem necessariam per inaduentiam aut obliuionem non erit peccatum mortale? Ex part. 2. tractat. 15. & Miscell. 1. Ref. 7.

Quoad hoc
infra in tr. 8.
lege Iaiā do-
cet Antonius
Fernandez in Ex-
am. theol. moral. p. 4. c. 5. §. 11. n. 3. affirmatiuam
sententiam docere, putat enim hunc defelutum esse
virgenteum causam, obligantem confessarium ad pe-
tendum à confite ent facultatem, ut illum moneat de
re necessaria circa factam confessionem. Ac proinde
tr. 4. ex Ref. si monitio absque scandalio fieri potest, tenetur talis
confessarius penitentem monere, dummodo illi non
adueniat grava detrimentum.

2. Sed Vincentius Filliucius ex Societate Iesu, in suis eruditis questionibus moralibus, quas nuper editorum, & si dit, rom. 1. tr. 3. cap. 12. qu. 37. 4. & ibid. in instructione pro confessionibus excipiendis, c. 4. contrarium docet. Et enim confessarius, duplice de causa potest male absoluere. Primo, quia inuidit, non habendo intentionem, vel iurisdictionem, vel cum alio defecit, circa ipsam substantiam confessionis. Secundo, quia cum peccato, sed validè. In primo casu tenetur confessarius, prout supra ait Fernandez, & communiter Doctores, petere licentiam, & admonere penitentem. In secundo casu, regulariter ad nihil tenetur; præterquam ad dolorem de peccato facto. Ratio est, quia penitens non tenetur illam confessionem iterare, sed ad summum explicare circumstantiam illam, vel speciem, vel numerum peccatorum, quæ omisit, quando reficeretur se ad id fusse obligatum. Hac ille. Quam sententiam limitat nisi defelitus eiusmodi esset coniunctus cum damno tertii, ut quia penitens re-
tinebat alienum; tunc tenetur Sacerdos cum reuo-

care, & admonere, quando positivè contrarium dixisset, nempe cum non teneri ad restitucionem: quando autem tantum tacuissest, non tenebatur; sed de hoc alibi.

3. Ex hac sententia Filliuci apparent, tunc confessarium teneri admonere penitentem, quando defelitus versatur circa substantiam, & validitatem Sacramenti, non est in praesidium tertii, vel ipsius penitentis, relinquendo illum, videlicet in occasione proxima peccandi; focus autem si absolutu fuit valida, sed oī ignorantiam cum peccato à confessario collata, non faciendo videlicet explicare aliquam circumstantiam necessariam, vel numerum peccatorum, nam in hoc casu sufficit, air Filliucius, confessarium penitere. Et ita etiam tenet Ngrün. in addit. ad 3. part. to. 2. quæst. 8. art. 3. dub. 5. fol. mihi 275. & Reginaldus to. 1. lib. 8. cap. 3. sect. 2. num. 31.

4. Notandum est tamen, pro consolatione confessariorum, quid omittere aliquam interrogacionem necessariam per inaduentiam, aut obliuionem, non erit peccatum mortale, vt ex Navarro docet Basies & Valerus in differentiis viris que fori, vers. Index, diff. 6. num. 4. Sed circa presentem questionem vide Valq. in 3. p. 20. 4. q. 9. 3. n. 3. dub. 8. Bonacinam de Sac. disp. 3. q. 7. punct. 6. n. 2. Suarez in 3. p. 10. 4. disp. 32. sect. 4. Franciscum Ortiz, in sum. c. 24. n. 8. Onuphrium opus. de sigillo, sect. 4. q. 5. §. sequitur secundu. Sorm de teg. & deteg. sacr. membr. 3. q. 4. Nau. c. 26. n. 14. Reginald. vbi suprà, & alios.

RESOL. XLV.

An Confessarius, qui statim post confessionem sollicitavit penitentem, & rem habuit cum illa, teneat
hanc circumstantiam confiteri?

Et quid, si tale peccatum committitur unico die post confessionem, vel proxime ante illam? Ex part. 4. tr. 5. Ref. 34.

§. 1. A Ffirmatiuè respondet Petrus de Ochagavia tract. 2. de Confess. Sacram. quæst. 14. n. 1. vbi sic ait: Si forte contingat aliquem Confessum committere peccatum luxurie cum aliqua penitente in ipsa confessione, vel proxime ad illam, talis circumstantia esset explicanda in confessione, quia mutat speciem propter injuriam, & irreverentiam contra sacramentum. Penitentiae commissam. Cum vero tale peccatum committitur unico die post confessionem, non habet eam specialiem deformitatem necessariò confitendum, tam quia non dicitur proxime ad confessionem, tam quia ex confessione minimè contrahitur cognitio spiritualis perpetuè duratura, sicut nascitur ex Baptismi sacramento. Ita ille, & Ludouicus de San Iuan in luce Confess. quæst. 5. de sacram. Pœnit. art. 1. 2. difficult. 5. & nouissime doctus Hurtado de sacram. Pœnit. disp. 9. diff. 4. Quid, in fine.

RESOL. XLVI.

Consultus sum sapientissime, An Confessarius, qui carnis
litter penitentem cognovit, teneat in confessione
exprimere hanc circumstantiam: vel an sufficiat tan-
tum dicere se copulam cum conjugata, vel soluta
habuisse? Ex part. 2. tractat. 17. & Miscell. 3.
Ref. 11.

§. 1. R Espondeo affirmatiuam sententiam tenui-
f. 1. Ref. 11.
fe Armillam ver. circumstantia, n. 13. Visual-
dū in suo Candelabro 3. p. 1. de confess. n. 50 Lopez p. 1.
infrast.